

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

змістового модуля

«ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ЗАСОБАМИ ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ»

підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр»

Галузь знань	01 Освіта/ Педагогіка
Спеціальність	014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології)

2022 рік

Навчальна програма змістового модуля «Формування інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання засобами графічного дизайну» підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології). Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2022. 8 с.

Розробник програми:

Чернявський Т. В., аспірант кафедри теорії і методики технологічної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Навчальну програму змістового модуля «Формування інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання засобами графічного дизайну» обговорено і схвалено на засіданні кафедри теорії і методики технологічної освіти

Протокол засідання кафедри № 11 від 11 січня 2022 р.

Завідувач кафедри теорії і методики технологічної освіти

_____ Цина А. Ю.

(підпис)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

_____ Гриценко Л. О.

Рецензент програми:

Близнюк М. М., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри виробничо-інформаційних технологій та БЖД Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

ВСТУП

Програма вивчення змістового модуля «Формування інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання засобами графічного дизайну» укладена відповідно до освітніх програм підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології).

Предметом вивчення змістового модуля є підготовка майбутнього вчителя до формування інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання засобами графічного дизайну.

Міждисциплінарні зв'язки: педагогіка, психологія, основи педагогічної майстерності, теорія і методика технологічної освіти.

Мета змістового модуля: навчити майбутніх учителів методам, формам організації, діагностики формування інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання засобами графічного дизайну.

Завдання змістового модуля: формування у студентів основних складових інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання засобами графічного дизайну: змістом професійної діяльності, структурними і функціональними компонентами діяльності з формування інформатичної культури, алгоритмом, технологією та результатами цієї діяльності, методикою формування інформатичної культури засобами графічного дизайну.

Програмні результати навчання:

ПРН 1.3. Знає та розуміє новітні методичні і педагогічні ідеї, підходи до навчально-виховного процесу в сучасних особистісно-зорієнтованих, розвивальних, креативних технологіях.

ПРН 1.6. Знає та використовує сучасні інформаційні та педагогічні технології навчання і виховання в професійній діяльності.

ПРН 1.7. Знає та конструює навчально-виховний процес з урахуванням конкретної дидактичної ситуації та психологічних механізмів засвоєння знань.

ПРН 1.18. Знає, розуміє і демонструє здатність реалізовувати методики навчання та виховання за фахом, профорієнтаційної роботи для виконання освітньої програми в основній школі.

1. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

СУБМОДУЛЬ 1. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ЗАСОБАМИ ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Тема 1. Змістова характеристика поняття формування інформатичної культури вчителя трудового навчання

Змістова частина складових понять «культура», «культурна компетентність», «інформатика», «інформатична культура», як провідних складових понятійного конструкту «формування інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання». Етимологія сутності культури як якості особистості. Зміст та структуру поняття «інформатика» та його місце у професійному навчанні Феномен та загальні компоненти структури поняття «інформатична культура». Ступеневість і безперервність процесу формування інформатичної культури як становлення інтегративної якості особистості, що відбиває її структурні компоненти (пізнавально-мотиваційний, діяльнісно-організаційний та освітньо-рефлексивний), визначаючи особливості формування інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання

Тема 2. Теоретичні основи формування інформатичної культури майбутнього вчителя в педагогічному ЗВО

Розуміння формування інформатичної культури в філософії, психології і педагогіці. Етапи формування інформатичної культури. Методологічні підходи до формування інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання. Структурні складові формування інформатичної культури як особистісної якості.

Тема 3. Графічний дизайн у змісті та структурі професійно-педагогічної підготовки

Загальні особливості теорії та практики навчання графічного дизайну як засобу формування інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання. Розвиток світової та вітчизняної дизайн-освіти в напрямку напрацювання усталених та глибоких методологічних засад і підходів. Неперервність оновлення вчителями трудового навчання набутих знань із графічного дизайну. Інноваційні освітні технології, пов'язані з формуванням інформатичної культури у спеціально створюваних інформаційно-освітніх просторах. Сучасне програмне забезпечення комп'ютерної графіки: растрова графіка (редактор Adobe Photoshop), векторна графіка (програми Corel Draw, Inkscape, Adobe Illustrator Macromedia Freehand та ін.), (програми QuarkXPress та Adobe InDesign), створення та редагуванні шрифтів (програмне забезпечення TypeTool, FontLab або Pyrus Scanfont). Освітні платформи Gsuit Classroom, MOODLE для створення електронних курсів з навчання графічному дизайну

СУБМОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ЗАСОБАМИ ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ

Тема 1. Педагогічні умови формування інформатичної культури майбутнього вчителя

Термін педагогічні умови у зв'язку з цілями, завданнями, змістом, методами, формами організації та засобами формування інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання засобами графічного

дизайну. Позитивно-мотиваційне налаштування студентів на формування інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання засобами графічного дизайну. Створення освітнього простору формування інформатичної культури засобами графічного дизайну. Застосування системи навчальних завдань із графічного дизайну.

Тема 2. Методика формування інформатичної культури майбутнього вчителя засобами графічного дизайну

Когнітивний, діяльнісний та творчий етапи формування інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання. Зміст та особливості організації формування інформатичної культури. Мотиваційний, когнітивний, діяльнісний та рефлексивний критерії та показники сформованості інформаційної культури. Етапи розвитку творчого ставлення здобувачів освіти до навчально-мистецької діяльності з графічного дизайну.

2. Рекомендована література

1. Брюханова Г. В., Конопко О. І. Використання комп'ютерних графічних пакетів в опануванні мистецьких дисциплін студентами напрямів образотворчого мистецтва та дизайну. *Сучасні стратегії університетської освіти: якісний вимір*: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (28–29 березня 2012 року). Київ, 2012. С. 554–561.

2. Волкова Н. В. Формування інформативної культури студентів індустріально-педагогічних факультетів у процесі фахової підготовки: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти; Республік. вищ. навч. закл. “Крим. гуманіт. ун-т”. Ялта, 2009. 20 с.

3. Гуревич Р. С. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній освіті майбутніх фахівців / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, М. М. Козяр ; за ред. член-кор. НАПН України Р. С. Гуревича. Львів: Вид-во «СПОЛОМ», 2012. 502 с.

4. Гуревич, Р. Атаманюк, В. Формування інформаційної культури майбутнього вчителя. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*, 2021. № 3. С. 8–13. URL: <https://vspu.net/sit/index.php/sit/article/view/991> (дата звернення: 13.10.2021).

5. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посібник. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.

6. Жалдак М. І. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання – становлення і розвиток. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 2: комп'ютерно-орієнтовані системи навчання*: Зб. наук. праць. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова., 2010. № 9(16) С. 3–9.

7. Жалдак М. І. Система підготовки вчителя до використання інформаційно-комунікаційних технологій в навчальному процесі. *Інформатика та інформаційні технології в навчальному закладі*. 2011. № 4–5. С. 76–82.

8. Коберник О. М., Коберник Г. І. Підготовка майбутніх учителів до інноваційної педагогічної діяльності. URL: <http://zavantag.com/docs/2053/index-37881-1.html> (дата звернення: 11.11.2021).
9. Куленко М. Я. Основи графічного дизайну: підручник. Київ: Кондор, 2006. 492 с.
10. Левшин М. Педагогічна сутність поняття "інформаційна культура особистості". *Вища освіта України*. 2002. №3. С. 67–74.
11. Лесняк В. Графічний дизайн (основи професії). Київ: Біос Дизайн Букс, 2009. 416 с.
12. Макаренко Л. Л. Інформаційна культура особистості: історико-педагогічний аналіз. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова: серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Вип. 53. 2016. С. 128–141.
13. Морзе Н. В. Інформаційна культура та її складові: електронний ресурс. *Українська педагогіка (освітній портал)*. Вип. 04.03.2009. URL: <http://ukped.com/skarbnichka/627-html> (дата звернення: 19.09.2021).
14. Рамський Ю. С. Формування інформаційної культури особи — пріоритетне завдання сучасної освітньої діяльності. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія №2. Комп'ютерноорієнтовані системи навчання: зб. наук. праць / Редрада*. Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2004. №1 (8). С. 19–42.
15. Срібна Ю. А. Дизайн-освіта як складова професійної підготовки вчителя технології. URL: http://vuzlib.com.ua/articles/book/36604-Dizajnosv%D1%96ta_jak_skladova_p/1.html (дата звернення: 17.08.2021).
16. Терещенко С. Методика підготовки майбутніх учителів технології до використання комп'ютерної техніки при вивченні фахових дисциплін. *Гуманітарний вісник Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди. Педагогіка. Психологія. Філософія*. Вип. 25. Переяслав-Хмельницький: 2012. С.169–173.
17. Уханова Н. С. Інформаційна культура особистості: сутність і зміст. *Інформація і право*. № 1(36). 2021. С. 159–166.
18. Цина А. Ю. Використання інформаційно-комунікативних технологій в дизайн-освіті учителів технологій. *Формування технологічних компетентностей та конкурентоспроможної особистості (з досвіду роботи обласної спеціальної дослідницької групи – ОСДГ «Проектування як метод пізнання в освітній галузі «Технології»): методично-практичний посібник / Упор. Чемшит В.Г. Полтава, 2016. С. 27–32.*
19. Чернявський Т. В. Методика формування інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання засобами графічного дизайну: методичні рекомендації. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023. 28 с.
20. Чернявський Т. В. Навчальна програма змістового модуля «Графічний дизайн» підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями). Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2022. 8 с.

21. Чернявський Т., Титаренко В. Інформатична компетентність як ключовий аспект у формуванні інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки*: зб. наук. пр. Вип. 2. 2023. С. 145–155.

22. Яворик Ю. В. Система застосування графічних комп'ютерних програм у підготовці майбутніх фахівців з дизайну : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04. «Теорія та методика професійної освіти». Київ: 2008. 20 с.

3. Інформаційні ресурси

1. <http://www.mon.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

2. <http://www.trudove.org.ua>

3. Літературно-методичні фонди кафедри загальної педагогіки та андрагогіки, електронні ресурси комп'ютерних класів факультетів, а також бібліотеки Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, Полтавської обласної наукової бібліотеки імені І.П. Котляревського (адреса: м. Полтава, вул. Небесної сотні 13).

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання:

– *теоретичні*: усна відповідь, участь у навчальному діалозі, відповідь на поставлене викладачем проблемне питання, виконання завдань у структурі лекцій, винесених на самостійне опрацювання, ознайомлення з державними документами тощо, законспектована відповідь на питання самопідготовки, конспект першоджерел до однієї з тем змістового модуля, анотація прочитаної наукової літератури з теми модуля, бібліографічний покажчик наукових статей щодо розкриття актуальних проблем формування інформатичної культури, конспект з теми модуля, що не включений до змісту навчальної програми, написання контрольних модульних робіт;

– *практичні*: виконання практично-дослідницьких вправ і завдань, участь у моделюванні педагогічної ситуації, розв'язання проблемної ситуації, виконання письмової роботи, термінологічний диктант, виконання тестових завдань;

– *творчі*: участь у роботі наукової творчої групи, індивідуальна науково-дослідна експериментальна робота, участь в олімпіадах, написання і захист реферату, підготовка наукової публікації, виступ на конференції, виготовлення наочного матеріалу (схем, діаграм, таблиць) до практичних занять.

